

Cultura catalana: identitat, llengua i ciutat en tensió

Published by [Interacció](#) [1] on 15/07/2014 - 09:24 | Last modification: 05/05/2026 - 09:00

L'article de Judit Carrera proposa una lectura de la cultura catalana contemporània que s'allunya de qualsevol simplificació identitària per situar-la en un camp de tensions estructurals. No es tracta de descriure un sistema cultural estable, sinó d'entendre'l com un espai travessat per contradiccions que afecten directament la manera com es defineix, es produeix i es projecta.

El primer eix és la tensió persistent entre singularitat i obertura. La cultura catalana s'ha construït històricament com a projecte de diferenciació, amb la llengua i la tradició com a elements centrals, però al mateix temps ha mantingut una clara vocació cosmopolita. Aquesta doble orientació no és circumstancial. Forma part del seu funcionament intern. La cultura catalana no es tanca en una identitat fixa, sinó que es redefineix constantment en diàleg amb altres contextos culturals, fet que es veu reforçat per la seva història de circulació, intercanvi i recepció de població diversa.

El segon eix situa la llengua com a nucli de conflicte i de construcció cultural. El català actua com a principal marcador identitari, però la seva condició de llengua sense Estat propi genera una situació de fragilitat estructural. Tot i la seva normalització en àmbits com l'educació o l'administració, el seu ús social continua sent desigual i sotmès a la pressió d'una llengua global com el castellà. Aquest desequilibri no és només lingüístic, és polític i cultural. Obre un debat de fons sobre què defineix una cultura: la llengua en què s'expressa o el territori on es produeix.

El tercer eix és el paper de Barcelona com a espai de síntesi i projecció. La ciutat opera com a motor cultural i com a lloc on aquestes tensions es fan visibles i, en certa mesura, es gestionen. Barcelona concentra infraestructures, producció cultural i projecció internacional, però també reflecteix les contradiccions del conjunt: identitat i cosmopolitisme, arrelament i globalització, cultura institucional i pràctiques emergents. La seva condició de "capital sense Estat" reforça aquesta ambivalència, convertint-la en un espai central sense el suport polític que acostuma a tenir una capital nacional.

El text insisteix en un element que sovint queda fora del relat cultural: la complexitat social. La immigració, el bilingüisme i les identitats múltiples no són factors perifèrics, sinó estructurals. La cultura catalana contemporània es configura en un context on una part significativa de la població combina diferents sentiments d'appartenance i pràctiques lingüístiques. Aquesta realitat desplaça qualsevol idea d'homogeneïtat i obliga a repensar la cultura com a espai de convivència, negociació i conflicte.

En aquest sentit, l'article no ofereix una definició tancada de la cultura catalana. Planteja una pregunta que la Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC). Diputació de Barcelona. Montalegre, 7. Pati Manning. 08001 Barcelona. Tel. 934 022 565

travessa: com es pot sostenir una identitat cultural pròpia en un context de pluralitat interna, pressió externa i absència d'un marc estatal complet. Aquesta pregunta no es resol. Es manté oberta com a condició mateixa del debat cultural contemporani.

Referència

Carrera, J., Traduit de l'espagnol par Fontaine, J. (2014). La culture catalane. *Pôle Sud*, 40(1), 121-135.

<https://doi.org/10.3917/psud.040.0121> [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: diversitat cultural

Tags: desenvolupament territorial

Tags: pensament cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/cultura-catalana>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <https://doi.org/10.3917/psud.040.0121>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4121>